

фінансування своїх проектів, спираючись на порівняно невеликі внески від порівняно великої кількості осіб, що використовують Інтернет, без стандартних фінансових посередників» [3]. Тут варто виділити кілька основоположних моментів: по-перше, краудфандинг передбачає об'єднання спільними інтересами багатьох економічних агентів; по-друге, основою такого об'єднання є певні проекти, які фінансуються переважно за рахунок невеликих внесків; по-третє, функціонально краудфандинг дає можливість обійтися без послуг фінансових посередників.

Ще один погляд на сутність краудфандингу полягає в тому що це «...відкритий заклик, здебільшого через Інтернет, для надання фінансових ресурсів або у вигляді пожертвування, або в обмін на певну форму винагороди та/або права голосу для підтримки конкретних ініціатив та цілей» [4]. В такій позиції виділено ще одну важливу рису краудфандингу – основоположна роль диджитал-технологій у його поширенні. Так, можна цілковито погодитися з тим фактом, що без мережі Internet надзвичайно складно уявити і сам краудфандинг, і, зокрема, роботу краудфандингових платформ. Саме розвиток цифрових технологій дав потужний поштовх для розвитку краудфандингу на глобальному рівні.

Чим саме приваблює краудфандинг з точки зору ситуації в Україні? Початок відкритої агресії проти нашої держави надзвичайно яскраво засвідчив уміння та прагнення українців об'єднуватися навколо справжніх суспільних цілей та пріоритетів. Очевидно, що не усі краудфандингові проекти мають комерційний складник, відповідно, саме така форма фінансового забезпечення у позитивному ключі сприймається багатьма пересічними громадянами. Окрім того, поширення краудфандингу в Україні варто розглядати як певний компенсаційний механізм, який дасть можливість подолати негативні наслідки недостатнього рівня фінансової інклюзії в Україні.

Література:

1. Freeman C. *Technology Policy and Economic Performance: Lessons from Japan*. London: Pinter, 1987. 155 p.
2. Кавтиш О., Гречко А. Теоретико-методологічні підходи до визначення національної інноваційної системи. *Інноваційна економіка*. 2011. № 2. С. 223-228.
3. Belleflamme P., Lambert T., Schwienbacher A. *Crowdfunding: Tapping the right crowd*. *Journal of Business Venturing*. 2014. URL.: http://papers.ssrn.com/sol3/Delivery.cfm/SSRN_ID2292363_code301672.pdf.
4. Schwienbacher A., Larralde B. *Crowdfunding of Small Entrepreneurial Ventures*. *Handbook of Entrepreneurial Finance*. Oxford: Oxford University Press. 2010. pp. 369-391.

Шваб О.

аспірант кафедри фінансів імені Віктора Федосова,
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
Науковий керівник – д.е.н., професор Буряченко А.Є.

ФАКТОРИНГ ТА ЙОГО РОЛЬ У СУЧАСНІЙ МОДЕЛІ ФІНАНСУВАННЯ БІЗНЕСУ

Протягом сотень років перед підприємцями час від часу виникали питання, пов'язані з пошуком ефективних моделей фінансування власного бізнесу. Зараз, за існуючого рівня розвитку фінансового сектору та фінансової інклюзії, проблематика фінансової стратегії бізнесу детермінована скоріше в

площині пошуку оптимальних критеріїв залучення капіталу. Проте така ситуація (яка стала наслідком швидкого розвитку фінансової індустрії) сформувалася лише у середині ХХ ст., тоді як перед цим пошук фінансування ставав «наріжним каменем» для будь-якого підприємця, який відчував дефіцит ресурсів. В академічній літературі поширена думка, що праобразом факторингу можна вважати деякі операції, які були поширені в торгівлі в Римській Імперії та Месопотамії. Разом з тим, не викликає сумнівів той факт, що сучасний факторинг, в його нинішньому розумінні, як фінансова послуга виник у 50-60 рр. минулого століття [1].

Варто зазначити, що у багатьох економічно розвинених країнах факторинг досить швидко набув популярності та перетворився на потужний та надійний інструмент фінансування бізнесу. Не в останню чергу це стало можливим через різке збільшення обсягів торгівельних операцій, викликаних глобалізацією. Відбулося поєднання виробничо-торгівельних зв'язків як в межах національних економік, так і на світовому рівні. Ці виробничо-торгівельні відносини віддзеркалювалися у фінансових відносинах, які часто передбачали можливість відстрочення платежів за поставлені товари та/або надані послуги.

Зрозуміло, що в таких умовах між різними економічними агентами виникали певні зобов'язання щодо сплати коштів у терміни, які не відповідали інтересам однієї із сторін угоди. Виникала потреба у залученні додаткового фінансування, яка часто задовольнялася через передачу прав вимоги за зобов'язаннями факторингової компанії в обмін на фінансові ресурси.

Фактично, сучасний факторинг дає можливість забезпечити виконання наступних завдань [2-4]:

- активізацію торгівельних операцій через використання відстрочки платежу для стимулювання попиту на продукцію та послуги;
- ефективне управління фінансовими ресурсами підприємства, яке потребує додаткового фінансування;
- безперервність виробничого процесу для виробників товарів та оферентів різноманітних послуг;
- підвищення рівня фінансової інклюзії для бізнесу шляхом збільшення спектру фінансових послуг в національній економіці;
- розширення інструментарію системи ризик-менеджменту через зниження ризиків неплатежів.

Саме вказані позитивні риси факторингу і визначили процес його інституціоналізації на рівні фінансової інфраструктури, який посилюється на межі ХХ-ХХІ ст.. Фактично, за кілька десятиліть було сформовано надзвичайно потужний складник глобального фінансового середовища у вигляді крупних, спеціалізованих факторингових компаній, а також унормовано на наднаціональному рівні факторингову діяльність. Варто визначити, що подальша економічна глобалізація та поглиблення виробничо-торгівельних зв'язків між економічними агентами різної юрисдикції стануть додатковим фактором поширення факторингових операцій у світі. Проте, як переконує досвід економічно розвинених країн, розвиток факторингу має базуватися на ефективному регулюванні та наглядові. Саме відповідні правові інститути формують передумови для розвитку факторингу в країні. Такий висновок повною мірою треба використати і в Україні, адже вітчизняні підприємства зацікавлені у використанні факторингових послуг.

Література:

1. Коломієць К. До питання щодо виникнення факторингу: історико-правовий аспект. Сучасні проблеми правового, економічного та соціального розвитку держави. Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції (Харків, 30 листопада 2018 р.), С. 252-254.
2. Дубина М., Жаворонок А., Дубина П. Аналіз сучасного стану ринку факторингових послуг в Україні. Проблеми і перспективи економіки та управління. 2017. № 4. С 134-145.
3. Пальчук О. Факторинг як специфічна фінансова послуга. Вісник Наці-онального університету «Львівська Політехніка». Серія «Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення та проблеми розвитку». 2010. № 682. С. 168–173.
4. Петренко В., Карнаушенко А., Боровік Л. Факторинг: сутність, види та його переваги в фінансовій діяльності підприємств. Ефективна економіка. 2021. №11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9551>.